

ROLUL MANAGEMENTULUI DE PROIECT ÎN ACTIVITATEA ADMINISTRAȚIEI PUBLICE

*Marina ȚURCANU, Facultatea de Relații Internaționale,
Științe Politice și Administrative*

The paper represents a theoretical and practical analysis of the importance of project management as a factor that could lead to more efficiency and improvement for the public administration field. The research consists of three compartments: the historiographic analysis; the necessity of using the project management for the development and modernization of the public administration in the Republic of Moldova and some recommendations to improve the efficiency of public administration through project management.

Activitatea ineficientă a administrației publice este un subiect aprig de discuție continuă. Dat fiind faptul că autoritățile publice practică o perioadă îndelungată metode tradiționale de soluționare a problemelor în conformitate cu algoritmi formalizați și o abordare pur funcțională care complică semnificativ dezvoltarea și modernizarea administrației publice.

Cu toate că Republica Moldova a inițiat Strategia de reformă a administrației publice pentru anul 2016-2020, mai persistă practicile premergătoare de organizare a activităților din sectorul public, unde calitatea serviciilor oferite de către administrația publică înregistrează progrese modeste, ceea ce denotă lacunele Strategiei, deoarece nu sunt specificate metodele și tehnicile concrete, menite să fie utilizate de către autoritățile publice. Acest lucru definește necesitatea dezvoltării unui cadru legal, care va specifica instrumentele adecvate pentru gestionarea activității autorităților, precum managementul proiectelor. De altfel, sfera administrației publice din Republica Moldova, cunoaște acest tip de abordare a activităților, mai ales în urma semnării Acordului de Asocierie Republica Moldova – Uniunea Europeană, întrucât aceasta are drept scop punerea în valoare a investițiilor Uniunii Europene. Însă realitatea relevă faptul că managementul proiectelor este folosit într-o măsură mică, cu toate că acest instrument poate oferi administrației publice posibilități incontestabile pentru realizarea unor modificări esențiale și de succes.

Prin urmare, aplicarea tehnicilor și instrumentelor specifice managementului de proiect devine o potențială pârgă în reformarea administrației publice și în procesul de integrare europeană. Întru-cât experiența altor state demonstrează că managementul de proiect este cea mai bună soluție de a depăși și de a soluționa crizele economice, industriale, sociale etc. Aceasta însă nu înseamnă că managementul proiectelor oferă rețete fixe de succes.

Realitatea actuală a Republicii Moldova este că nu se acordă atenția necesară exigențelor managementului de proiect care confirmă ideea că odată un plan aprobat, acesta nu se modifică în funcție de conjunctura factorului uman, ci se execută, în continuare, fără a se ține cont de costurile pe care le implică finalizarea acestor acțiuni. În atare context, administrația publică – unul din principalii factori de dezvoltare a politicilor statului, nu funcționează normal, deoarece unele proiecte ce urmează a fi realizate nu sunt compatibile cu cerințele individuale ale factorilor de decizie, neexistând nici macar interesul pentru cuantificarea calitativă a acestora. În aceste condiții, administrația publică din Republica Moldova funcționează cu o productivitate extrem de scăzută, cu mari costuri de producție și cu un somaj important, dar deghizat.

Pentru a înțelege mai bine necesitatea aplicării practicilor managementului de proiect de către autoritățile publice la un nivel mai avansat, este suficient să analizăm funcționalitatea administrației publice din statele dezvoltate și unele bune practici ale autorităților publice autohtone, pentru a realiza beneficiile care pot fi oferite: performante; productivitate; profitabilitatea; vizibilitatea; costuri reduse; proiecte realizate în timp și cu respectarea bugetului; reducerea corupției; creșterea nivelului de încredere în autoritățile publice; profesionalizarea funcționarilor publici; etc.

În contextul semnării Acordului de Asociere RM – UE în 2014, importanța managementului proiectelor este cu atât mai evidentă: obținerea finanțării de la Uniunea Europeană se realizează pe baza de propuneri de proiecte, iar dezvoltarea și accesul la fondurile europene fiind condiționate de capacitatea de a iniția și implementa cu succes proiectele. Rolul asistenței externe în realizarea priorităților statului este unul semnificativ. În ultimii ani, fiind implementate un număr imens de proiecte finanțate din surse externe pentru a îmbunătăți

nivelul de dezvoltare a statului și calitatea serviciilor publice. Astfel, accentuăm faptul că autoritățile administrației publice ale statului nu trebuie să pornească de pe „loc gol”, atunci când este vorba de organizarea sau funcționarea serviciilor publice în bază de proiecte. Or, există o bogată experiență internațională în domeniu.

Însă în procesul de cercetare a tematicii propuse s-a depistat că cadrul legislativ, normativ și metodologic cu privire la utilizarea managementului de proiect de către autoritățile publice autohtone lipsește. Iar practica internațională demonstrează necesitatea acestora. De asemenea, retrospectivile istorice, cât și practica internațională demonstrează că între imperativele managementului de proiect și modernizarea administrației publice există relații de influență reciprocă, căci, după cum managementul de proiect conduce la modernizarea administrației publice, tot așa și modernizarea administrației publice suscită eficientizarea calității proiectelor realizate.

Pe ansamblu, trebuie de subliniat faptul că Republica Moldova nu ar trebui să renunțe la alte metode de îmbunătățire a activității administrației publice, concentrându-se doar pe managementul de proiect care poate fi perceput ca un „leac universal”. Introducerea metodologiilor de management de proiect ar trebui să procedeze împreună cu alte transformări. Numai în acest caz managementul de proiect va avea un astfel de efect ca și în țările dezvoltate.

În temeiul rezultatelor cercetărilor și studiilor cu privire la utilizarea managementului de proiect drept o modalitate de eficientizare și modernizare a administrației publice din Republica Moldova, putem formula următoarele *recomandări*:

1. Introducerea unor reglementări clare referitoare la utilizarea tehnicilor și instrumentelor specifice managementului proiectelor, de către autoritățile publice în textul Strategiei privind reforma administrației publice pentru anii 2016-2020 și a Planului național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova – UE în perioada 2017-2019.

2. Crearea unui Centru Unic de Coordonare a tuturor Proiectelor din sfera administrației publice, construindu-le într-o singură linie directoare, prin implicarea directă a cetățenilor în scrierea de proiecte și ulterior votarea de către cetățeni a proiectelor prioritare ce urmează a fi implementate.

3. Introducerea managementului de proiect ca parte integrantă a obiectivelor strategice ale statului, în cadrul Planului național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană în perioada 2017-2019.

4. Determinarea unui nou sistem de salarizare a funcționarilor publici, implicați în scrierea de proiecte, întrucât aceștia, lucrând în proiecte de milioane de euro salariile sunt la nivelul colegilor care lucrează cu proceduri de rutină și fără responsabilități deosebite.

Bibliografie:

1. KAZILIŪNAS, A. The Problems of Project Management in Public Administration. In: *Public Policy and Administration*, 2002, nr.3. p.15 – 30.
2. KRIVOSHEEVA, T. Project management in Russian public administration: the current state. In: *Journal of Modern Project Management*, 2015, no. 2(3). p.74-92.
3. PANOS, F., THOMAS, C. Adoption of Project Management Practices in Public Organizations. In: *iBusiness*, 2014, no.6. p.131-142.
4. MIHĂESCU, C., ȚAPARDEL, A.C. *A Public Administration Based on PM*, 2013 [accesat 27.02.2017] Disponibil pe Internet: www.ramp.ase.ro/data/files/articole/2013/20-07.pdf.
5. BARANSKAYA, A. Project Management in Public Administration of transitional countries. [accesat 27.02.2017] Disponibil pe Internet: www.unpan1.un.org/intradoc/groups/public/documents/nispacee/unpan027527.pdf.
6. BARTOŠÍKOVÁ, R., PITROVÁ, K., TARABA, P. *Application of Project Management in Public Administration*. [accesat 27.02.2017] Disponibil pe Internet: www.unob.cz/eam/Documents/Archiv/EaM42013/Barto%C5%A1%C3%ADkov%C3%A1Pitrova_Taraba.pdf
7. www.amp.gov.md (vizitat 01.05.2017).